

24.02.2006.

Vol.3 , Broj 7.

Ministarstvo poljoprivrede ,
šumarstva i vodoprivrede
Republike Srbije

Izveštaj pripremio : Institut
za primenu nauke u poljo-
privredi

Email:
office@stips.minpolj.sr.gov.yu

telefon:
011-
3616283

www.stips.minpolj.sr.gov.yu

ŽIVA STOKA

Govedarstvo: Nedeljni pregled		1
Cena tovljenika u padu		2
Cene žive stoke na stočnim pijacama		3
Cene žive stoke u klanicama		4
Cene stoke u EU		5
Simentalska rasa		3, 6

Cene svih kategorija i rasa goveda stagniraju. Ponuda i tražnja na prosečnom nivou

Nastavljen je trend slabe ponude i tražnje teladi do 160

kg HF rase. Dominantna cena iznosila je 200 din/kg. Minimalnu cenu evidentirali smo u Pančevu 200 din, na stočnim pijacama u Obrenovcu i Kragujevcu su se mogli kupiti za 230 din/kg, a maksimalna cena bila je u Kraljevu 240 din/kg.

Ponuda i tražnja teladi do 160 kg SM rase je bila prosečna i na nekim pijacama i dobra. Cena po kojoj su se mogla kupiti telad se kretala u intervalu od 210 do 300 din/kg. Dominirao je iznos od 250 din/kg. Nije zabeležena niti jedna promena u pogledu cene. Jedinu promenu u odnosu na predhodnu nedelju zabeležili smo na stočnoj pijaci u Kikindi gde je evidentirana ponuda teladi po ceni od 260 din/kg.

Na tržištu junadi HF rase težine do 300 kg se protekle sedmice ništa bitnije nije menjalo u odnosu na predhodnu. Junad se prodavala na stočnim pijacama u Kragujevcu po ceni od 135 din i S.Mitrovici po ceni od 130 din/kg.

Identična je situacija i kod junadi SM rase težine do 300 kg. Protekle sedmice su se prodavali na sedam stočnih pijaca. Dominirao iznos od 140 din/kg, a cena se kretala u intervalu od 135 do 160 din/kg. Dominantna

cena junadi preko 480 kg iznosila je 135 din/kg, a varirala je od 115 din/kg u Kikindi do čak 149 dinara u Subotici. Junad u nedelji za nama beleži prodaju na čak dvananaest stočnih pijaca. Ponuda je bila na prosečnom nivou kao i tražnja, a kvalitet ponuđenih grla je bio dobar. Priplodnih junica nije bilo na prodaji ni ove kao ni predhodnih nekoliko nedelja.

Kao i predhodne nedelje prodaju priplodnih krava HF i SM rase beležimo na dve stočne pijace po ceni od 150 din/kg u S.Mitrovici i 170 din/kg u Beogradu. Ponuda kao i tražnja za priplodnim kravama je i dalje vrlo slaba. Cene ove kategorije goveda stagniraju.

Nastavlja se trend vrlo slabe ponude krava za klanje HF rase. Prodavane su po ceni od 75 – 85 din/kg. Dominantna cena krava za klanje SM rase je i protekle sedmice iznosila 100 din/kg. Krava su prodavane na trinaest stočnih pijaca. Cene su na većini stočnih pijaca mirovale, jedino je u Loznici zabeležen pad u iznosu od 5 din/kg i u Kraljevu pad cene od čak 20 din/kg. Ponuda je na prosečnom nivou, dok je kvalitet ponuđenih grla bio na zavidnom nivou.

CENA TOVLJENIKA U PADU

Ponuda svinja u protekloj nedelji (13.-19.02.06.) bila je prosečna. Cena tovljenika u padu.

Prasad do 15 kg žive mere prodavana su u protekloj nedelji po ceni od 140 din/kg u Kragujevcu do 200 din/kg u Kikindi i S.Mitrovici. Pad cene prasadi za 10 din/kg zabeležen je na pijaci u Loznici i Nišu, dok je na pijaci u S.Mitrovici cena prasadi u odnosu na prethodnu nedelju pala za 30 din/kg. Na ostalim pijacama cena prasadi stagnira. U protekloj nedelji dominantna cena prasadi do 15 kg bila je 180 din/kg.

Cena prasadi do 25 kg kretala se u protekloj nedelji od 130 din/kg u Kragujevcu do 190 din/kg u Pirotu. U odnosu na prethodnu nedelju zabeležen je pad cene prasadi za 10 din/kg na pijaci u Smederevu i S.Mitrovici, dok na ostalim pijacama cena prasadi stagnira. Dominantna cena prasadi do 25 kg u protekloj nedelji bila je 180 din/kg.

Tovljenici 80 – 130 kg prodavani su u protekloj nedelji od 80 din/kg u

S.Mitrovici do 120 din/kg u Vranju. U odnosu na prethodnu nedelju cena tovljenika je u padu. Pad cene tovljenika za 5 do 10 din/kg registrovan je na pijaci u Beogradu, Loznici, Somboru S.Mitrovici i Zrenjaninu. Dominantna cena tovljenika 80 – 130 kg u protekloj nedelji bila je 100 din/kg.

U protekloj nedelji cena tovljenika preko 130 kg bila je u padu. Tovljenici preko 130 kg prodavani su od 70 din/kg Somboru do 110 din/kg u Vranju. Pad cene tovljenika zabeležen je u Beogradu (5 din/kg), Loznici (10 din/kg), Somboru (15 din/kg) i Zrenjaninu (15 din/kg), dok na ostalim pijacama cena tovljenika preko 130 kg stagnira. Dominantna cena tovljenika preko 130 kg bila je u protekloj nedelji 90 din/kg.

Cena krmača za klanje preko 130 kg kreće se od 70 din/kg u Somboru i S.Mitrovici do 95 din/kg Zaječaru. U odnosu na prethodnu nedelju cene krmača stagnira. Dominantna cena krmača za klanje preko 130 kg je 80 din/kg.

Simentalska rasa

Simentalsku rasu odlikuju osobine: brz porast mladih grla i harmonična telesna građa, skladno ukomponovan odnos proizvodnih sposobnosti za mleko i meso, zadovoljavajuća plodnost, dugovečnost, veoma dobro korišćenje kabaste hrane i izvanredna sposobnost aklimatizacije.

Na govedarstvo Jugoslavije najveći uticaj imale su simentalska i holštajn rasa, a nešto manji smeđa i siva. Goveda simentalske, odnosno domaće šarene rase, još uvek su najbrojnija u našoj zemlji. Najveća zastupljenost je u centralnoj Srbiji (77,80%), zatim u Vojvodini (46,66%) i na Kosovu i Metohiji (28,60%), dok u Crnoj Gori praktično nema simentalca. Postojbina simentalskog govečeta je Švajcarska, s centrom u kantonu Bern i u dolinama reka Sime i Sane. Sa stvaranjem rasa otpočelo se

još u XV veku, od materijala koji je nastao mešanjem i ukrštanjem goveda koja su vodila poreklo od evropskog tura i kratkorogog govečeta (Belie, 1955). Početkom prošlog veka počinje primena određenih selekcijskih mera, a rad na njenom sistematskom poboljšanju datira od 1890. godine kada je osnovan Herd Book (Germann, 1990). Sav rad na organizovanju odgajivača ove rase, selekciji stoke i prodaji preuzele su zadruge, kojih je tada bilo 12, da bi se njihov broj 1988. godine povećao na 1.016 sa 17.952 člana.

Odgajivački cilj od početka stvaranja rase bio je izgradnja genotipa kombinovanih sposobnosti, u prvom periodu za meso, mleko i rad, dok je danas simentalac u Evropi tipičan predstavnik goveda dvojnih sposobnosti tj. proizvodnje mesa i mleka.

Nastavak na str 6.

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 13-19.02.2006. godine

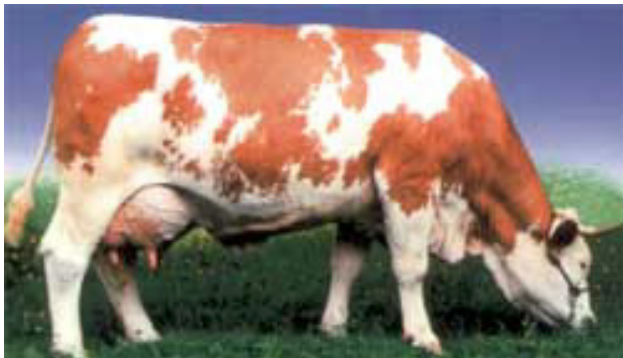
Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija												Vojvodina						Dominantna cena Srbija	Dominantna cena Centralna Srbija	Dominantna cena Vojvodina					
			Beograd Obrenovac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš - Bežin	Pirot	Požarevac	Smederevo	Osiponica	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica				Zrenjanin				
Dviške	sve		150	---	150	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	150	150	130		
Jagnjad	sve		210	---	200	210	230	215	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	210	210	180	
Jarići	sve		160	---	150	---	---	160	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	160	160	180	
Junad	do 300 kg	HL	---	---	135	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
Junad	do 300 kg	SM	150	---	140	---	140	135	140	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	140	140	---	
Junad	>480 kg	sve	140	---	135	---	135	135	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	135	135	130	
Koze	sve		80	---	80	---	80	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	80	80	---	
Krave za klanje	HL		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	80	80	80	
Krave za klanje	SM		95	---	100	100	90	80	90	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	90	100	---	
Krmače za klanje	>130 kg	sve	90	---	85	---	---	---	90	80	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	90	90	70	
Ovca	sve		120	---	120	120	100	90	100	100	120	90	100	100	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	120	120	90	
Ovnovi za priplod	sve		150	---	120	120	---	---	---	---	130	110	120	120	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	120	120	---	
Prasad do 15 kg	sve		190	---	140	---	170	150	190	180	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	190	190	200	
Prasad do 25 kg	sve		180	---	130	---	---	150	190	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	180	150	180	
Priplodne junice	sve		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
Priplodne krave	HL		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
Priplodne krave	SM		170	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
Šilježad	sve		160	---	160	---	190	140	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	160	160	---
Telad	80-160 kg	HL	230	---	230	240	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	230	230	200
Telad	80-160 kg	SM	270	---	250	---	270	250	210	220	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	250	250	250
Tovljenici	80-130 kg	sve	100	---	100	---	90	110	---	100	110	120	105	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	100	100	85
Tovljenici	>130 kg	sve	95	---	90	---	80	100	---	90	90	110	95	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	90	90	---

Cene žive stoke - klanice pijace u Srbiji za period 13-19.02.2006. godine

Proizvod	(grad)										(okrug)									
	Beograd	Braničevski	Jablanički i Pčinjski	Juzno-bački	Juzno-banatski	Mačvanski i Kolubarski	Nišavski, Toplički i Pirotski	Podunavski	Rasinski	Raški	Severno-bački	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski	Zaječarski i Borski	Zapadno-bački	Zlatiborski i Moravički	Šumadijski i Pomoravski		
Bikovi/500kg/SM	140	--	145	147	120	135	270	150	--	140	149	--	130	--	--	--	--	135		
Bikovi/HL>500kg	--	--	--	115	115	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	130		
Jagnjad	--	--	180	179	170	185	400	--	--	200	--	--	180	--	--	--	--	200		
Jarad	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		
Junice/>500kg	120	--	115	--	--	120	--	125	--	150	--	--	--	--	--	--	--	110		
Koze	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		
Krave za klanje	90	--	95	78	80	90	--	100	--	100	--	--	80	--	--	--	--	90		
Krmače	--	--	--	70	--	--	--	--	--	--	--	--	70	--	--	--	--	--		
Ovce	--	--	90	85	90	--	--	--	--	100	--	--	90	--	--	--	--	110		
Prasad I klasa/>25kg	--	--	150	160	170	180	260	160	--	--	160	--	200	--	--	--	--	140		
Prasad II klasa/>25kg	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	160	--	--	--	--	--		
Telad/100-240kg/SM	--	--	220	--	--	270	--	260	--	260	--	--	160	--	--	--	--	250		
Tovjenici I klasa/90-120kg	87,5	--	120	79	125	80	80	80	--	--	75	--	100	--	--	--	--	115		
Tovjenici II klasa/90-120kg	--	--	110	--	110	75	--	--	--	--	70	--	85	--	--	--	--	105		
Tovjenici >120kg	80	--	90	--	90	--	--	--	--	--	--	--	80	--	--	--	--	100		
Šiježad	--	--	150	--	--	--	300	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	140		

	BE	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK	EU	Promena poslednje nedelje	
(EURO/100kg PCDW)																												
Junad U2	309,32	284,74	331,80	335,67	398,40	355,50	369,00	286,50	412,63			236,25	335,60	332,06	323,86	246,91	357,60	290,94	351,77	275,83	267,36	376,75				2,86		
Junad U3	286,90	281,63	336,22	332,62	385,08	363,85	355,00	287,83	379,60			318,50		326,89	325,45	252,12	359,00	290,11				349,75				3,48		
Junad R2	278,69	271,38	311,58	328,86	202,34	390,42	395,11	346,00	280,56	367,71		196,83	225,08	290,00	315,99	244,07	347,90	287,19	256,31	306,39	264,28	266,92				6,09		
Junad R3	236,93	270,99	315,59	323,43	377,03	332,71	339,00	281,57	350,62			191,02	224,84	297,04	347,78	291,70	318,43	248,60	357,10	287,91	254,88	304,47	267,38	271,14		2,51		
Junad O2	247,58	255,52	295,23	290,50	192,44	364,62	306,35	299,00	270,39	305,01	329,02	176,37	207,63	260,00	254,63	347,78	262,52	292,84	240,47	335,90	282,69	254,33	252,94	255,83	245,68		1,23	
Junad O3	231,59	251,50	288,00	293,57	177,42	349,17	328,89	293,00	272,87	305,15	329,02	189,01	210,28	254,80	254,29	347,78	269,12	303,64	247,84	330,30	273,80	255,02	260,29	259,14	282,62		3,48	
Junad	279,73	272,77	297,36	316,78	192,03	375,93	350,34	340,64	281,54	382,84	329,02	183,15	209,05	321,04	254,52	347,78	287,41	319,92	245,93	348,01	287,43	257,30	259,41	267,31	281,60		3,43	
Bikovi R3	280,17	218,34	282,69		261,00	224,50						220,95		288,47	243,85		281,23					259,89					-2,83	
Bikovi	280,17	218,34	282,69		261,00	224,50						220,95		288,47	243,85		281,23					259,89					-2,83	
Goveda U2					354,00	283,32						308,34										309,06					0,90	
Goveda U3					354,00	286,04						315,72											318,68					1,21
Goveda U4					333,00	285,96						299,26											289,28					0,77
Goveda R3					306,52							303,21											296,41					2,09
Goveda R4					312,00	280,75						308,52											282,88					1,99
Goveda R4					269,00	272,55						193,95											268,24					1,58
Goveda O3					263,00	273,32						208,32											271,39					2,52
Goveda O4					304,95	277,58						306,80											281,50					1,95
Goveda	253,52				321,00	238,99						212,91											259,96					1,85
Krave R2	244,54	199,84	264,16	241,37	174,45	185,87	324,00	243,12	238,74			284,20	179,15	262,94	228,92	199,38	199,00	166,31	174,56			245,02	242,93				0,53	
Krave R3					241,84	308,00	244,70					175,69											239,19					0,67
Krave O2	230,99	181,27	214,33	217,54	159,01	164,44	150,88	255,00	218,95	191,62		127,87	150,26	241,10	165,49		234,48	199,39	176,21	200,00	200,74	163,67	201,39	234,43	210,21		0,55	
Krave O3	223,65	171,02	232,95	227,77	155,56	171,02	173,14	260,00	233,16	210,37		138,45	157,61	246,67	179,95		248,76	204,28	188,24	186,90	155,62	151,19	180,59	235,28	215,12		1,65	
Krave O4	213,01	183,56	233,35	234,19	141,56		130,23	251,00	236,83			135,84	156,15	176,46			252,60	209,16	194,12			152,45	162,63	227,04	201,84		2,11	
Krave P2	180,05	145,68	165,43	170,06	142,97	132,60	133,84	215,00	186,58	169,76	203,68	135,54	144,97	225,50	157,66		207,98	179,23	161,46	162,50	108,63	134,73	155,50	192,59	146,11		-1,36	
Krave P3	173,63	142,23	196,38	189,87	136,26	122,50	118,81	240,00	225,14	174,50	203,68	142,35	150,41	220,70	172,52		228,59	192,29	177,17			93,72	136,14	153,53	213,56	183,07		-0,15
Krave	219,21	183,26	201,67	219,90	147,98	158,19	157,91	266,82	225,62	185,76	203,68	134,23	149,22	253,18	170,35	212,91	242,82	212,08	188,87	172,39	169,90	161,60	159,74	219,59	191,49		0,82	
Junice U2	320,50				361,32	391,00	286,32	425,61				340,00											380,88				7,70	
Junice U3	302,00	211,82	327,52	292,34	340,21	386,00	285,66	399,30				316,30											354,03				-3,12	
Junice R2	259,50	215,60	280,10	290,57	385,50	322,45	339,00	278,60	409,93														331,58				3,78	
Junice R3	246,00	215,91	305,95	282,40	373,33	344,66	340,00	280,88	386,03			195,39	182,75	315,17									309,18				0,09	
Junice R4	212,64	305,01	272,75		269,88	318,00	281,12					185,08											278,44				1,86	
Junice O2	192,58	262,68	225,14	185,79	369,64	313,81	256,00	271,03	243,04			167,04	157,65	263,20	190,11		232,35	201,72	320,00	232,46	175,85	227,23	236,57	282,35		1,30		
Junice O3	197,09	271,26	229,80	182,98	323,47	300,81	271,00	273,22	231,38	257,65	162,06	169,40	253,53	194,59			245,09	207,00		246,33	171,63	230,62	245,87	269,31		1,68		
Junice O4	196,32	260,81	233,64	189,05	299,07	266,59	264,00	273,98				257,65	168,01	174,12	191,45		245,69	211,64				181,85	194,79	248,23	272,49		4,74	
Junice	285,70	209,11	282,57	262,42	184,93	359,01	337,55	345,67	277,81	394,81		166,81	165,18	303,51	192,82	311,20	232,65	271,48	208,60	338,37	262,47	179,82	220,28	251,10	277,85		1,78	
Poluitke	242,82	228,29	254,13	270,11	171,02	339,14	317,59	298,14	267,63	351,74	257,22	161,66	183,69	288,93	193,59	292,16	247,59	275,82	215,74	310,85	249,86	191,33	218,49	244,23	268,98		2,00	
Promena poslednje nedelje	3,04	0,67	5,64	2,64	2,43	-1,80	1,11	0,74	1,17	4,72	-0,14	-0,74	-2,05	2,67	0,46	-0,56	0,51	3,33	3,35	4,89	-1,43	3,29	-2,58	2,83	2,00			

U procesu formiranja do postizanja današnjih eksterijernih i proizvodnih karakteristika, simentalac se značajno menjao, kako u pogledu veličine okvira tela i naglašenijeg proizvodnog smera, tako i u smislu čisto formalističkih zahteva, kao što su boja i raspored šara na telu.

SimentalSKU rasu odlikuju osobine: brz porast mladih grla i harmonična telesna građa, skladno ukomponovan odnos proizvodnih sposobnosti za mleko i meso, zadovoljavajuća plodnost, dugovečnost, veoma dobro korišćenje kabaste hrane i izvanredna sposobnost aklimatizacije. Zbog takvih karakteristika, simentalac počinje još u prošlom veku da se intenzivno širi van svog uzgojnog područja, tako da je danas zastupljen u govedarstvu mnogih zemalja, bilo da se odgaja u čistoj krvi ili da je poslužio za stvaranje populacije šarenih goveda sa visokim učešćem njegovog genoma.

Prof. dr Timotej Čobić

Prof. dr Georgi Antov

Poljoprivredni fakultet, Novi Sad

Izvor: Poljoprivreda.info

Žive ćelije kvasca za brži prirast junadi

Na startu ogleđa grla su bile prosečne telesne težine 284 kg i starosti sedam meseci. Ogleđna grupa je imala dnevni prirast 1.38 kg/dan, a kontrolna grupa 1.24 kg. Ogleđna grupa je postigla završnu težinu 21 dan ranije.

U najnovijim ogleđima dokazano je da dodatak živih ćelija kvasca kod

junadi u završnoj fazi tova može da poveća zaradu zahvaljujući povećanju životnog prirasta i smanjenjem broja dana do klanja (skraćanjem tova).

Ogleđ je izveden na Harper Adams Univerzitetu u Velikoj Britaniji i obuhvatio je 18 tovnih grla rase Belgian Blue koji su koristili u završnoj fazi ishrane kulturu kvasca Yea-Sacc 1026, u dozi od 750 g/toni gotove smeše.

Na startu ogleđa grla su bile prosečne telesne težine 284 kg i starosti sedam meseci.

Ogleđna grupa koja je koristila Yea-Sacc 1026 u obroku imala je prirast 1.38 kg/dan. Kontrolna grupa je imala dnevni prirast od 1.24 kg. Ogleđna grupa je postigla završnu težinu 21 dan ranije.

Yea-Sacc 1026 grupa Kontrola

Početna težina /kg	285.5	282.1
Krajnja klanična masa/kg	520.4	520.1
Trajanje ogleđa, dana	169.3	190.3
Dnevni prirast/kg	1.38	1.24
Težina polutke/kg	290.2	291.3

Uočljiva je razlika u konverziji hrane. Konverzija ogleđne grupe je iznosila 5.87 kg dok je kontrolna grupa imala konverziju 6.98 kg za kg prirasta. I pored toga što je kilogram ogleđne hrane bio skuplji zbog dodatka kvasca, došlo je do značajnog povećanja dobiti zbog pojeftinjenja cene koštanja kilograma prirasta.

Yea-Sacc 1026 je registrovan u Evropskoj Uniji za primenu u ishrani tovne junadi.

Dr. Marina Vukić Vranješ

Izvor: Poljoprivreda.info